

01139

PRILOGA K »ŽEL. VESTNIKU« ŠT. 6/54

Ins. št. 200/1955

UREDBA

O ORGANIZACIJI, POSLOVANJU IN VODSTVU JUGOSLOVANSKIH ŽELEZNIC

(Objavljena v Ur. l. št. 54/53 in Sl. gl. št. 19/54)

I. Temeljne določbe

1. člen

Prevoz potnikov in blaga po železnici je javna služba, ki se opravlja na podlagi zakona pod nadzorstvom določenih državnih organov.

Javni prevoz potnikov in blaga po železnici opravljajo jugoslovanske železnice.

Jugoslovanske železnice so skupnost gospodarskih organizacij, ki opravljajo javni prevoz potnikov in blaga po železnici ali jim pri tem pomagajo.

Železniška prevozna sredstva, ki so namenjena za prevoz potnikov in blaga, so družbena last.

2. člen

Jugoslovanske železnice sestavljajo podjetja za prevoz potnikov in blaga in podjetja za vzdrževanje železniških sredstev.

Podjetja za prevoz potnikov in blaga (v nadaljnjem besedilu: »Železniška prevozna podjetja«) in podjetja za vzdrževanje železniških sredstev (v nadaljnjem besedilu: »Podjetja za vzdrževanje«) na določeni mreži železniških prog tvorijo skupnost železniških podjetij, ki jo vodijo njeni organi po direktajah jugoslovanskih železnic.

Skupnost železniških podjetij in v njih združena podjetja tvorijo Skupnost jugoslovanskih železnic, ki jo vodijo njeni organi po Generalni direkciji jugoslovanskih železnic.

3. člen

Železniško prevozna podjetja sestavljajo postaje, kurilnice in sekcije za vzdrževanje signalnih varnostnih naprav in sredstev za zvezo (v nadaljnjem besedilu: »sekcije«) na določeni mreži železniških prog.

Podjetja za vzdrževanje so: podjetja za vzdrževanje prog in podjetja za popraviljanje voz in strojev.

4. člen

Jugoslovanske železnice vodijo delovni kolektivi neposredno in po svojih predstavniških organih.

Železniško prevozna podjetje in podjetje za vzdrževanje vodita njuna delovna kolektiva po svojih organih.

Direkcijo jugoslovanskih železnic (v nadaljnjem besedilu: »direkcija JŽ«) vodijo predstavniki, ki jih delegirajo delavski sveti podjetij, ki so v sestavi direkcije.

Generalno direkcijo jugoslovanskih železnic (v nadaljnjem besedilu: »Generalna direkcija JŽ«) vodijo predstavniki, ki jih delegirajo upravni odbori direktacij JŽ.

Direktor direkcije JŽ in generalni direktor JŽ imata pravico samostojno storiti določene upravne ukrepe, za katere sta pooblaščen s predpisi, da se zavarujejo javnost, zanesljivost in varnost železniškega prometa.

5. člen

Direkcija JŽ skrbi za pravilno uporabo enotnih prometno-tehničnih predpisov o zanesljivosti in varnosti prometa: spravlja vozni red v sklad z javnimi in gospodarskimi potrebami mreže skupnosti železniških podjetij in mreže jugoslovanskih železnic, opravlja v imenu skupnosti železniških podjetij nadzorstvo nad poslovanjem podjetij in ukrepa, kar je treba, da se zagotovi enoten način poslovanja na jugoslovanskih železnicah.

Direkcija JŽ gospodari s sredstvi, ki ji pripadajo po določbah te uredbe, ter skrbi za sredstva, ki so potrebna za razvoj in napredek mreže skupnosti.

6. člen

Generalna direkcija JŽ izdaja enotne prometno-tehnične predpise o zanesljivosti in varnosti prometa na jugoslovanskih železnicah in skrbi za njihovo izvajanje; izdaja gospodarske upravne ukrepe za vskladitev in usmeritev zmogljivosti jugoslovanskih železnic po potrebah gospodarstva in mednarodnega prometa; spravlja v mejah zveznih predpisov tarifno politiko v sklad z gospodarsko politiko države; izdaja ukrepe za vskladitev prevoza potnikov in blaga na jugoslovanskih železnicah z mednarodnim prometom in mednarodnimi predpisi; nadzoruje poslovanje podjetij in direktij v sestavu jugoslovanskih železnic in izdaja predpise o enotnem poslovanju na jugoslovanskih železnicah.

Generalni direktor JŽ je odgovoren Zveznemu izvršnemu svetu za zanesljivost in varnost prometa na jugoslovanskih železnicah.

Z zveznimi predpisi se lahko pooblasti Generalna direkcija JŽ, da opravlja določene upravne zadeve s področja javnega prometa, za katere je pristojna federacija.

7. člen

Železniško prevozno podjetje posluje samostojno; pri tem se drži voznega reda, tarif za prevoz potnikov in blaga, predpisov, s katerimi se urejajo razmerja med koristniki železniškega prevoza in jugoslovanskimi železnicami, enotnih prometno-tehničnih predpisov o zanesljivosti in varnosti prometa, predpisov direktije JŽ, izdanih na podlagi splošnih gospodarskih in upravnih predpisov, ter obveznosti, ki jih ima do skupnosti železniških podjetij.

Podjetje za vzdrževanje posluje samostojno; pri tem se drži pogodb, sklenjenih z železniškim prevoznim podjetjem, enotnih prometno-tehničnih predpisov o zanesljivosti in varnosti prometa, predpisov direktije JŽ, izdanih na podlagi splošnih gospodarskih in upravnih predpisov, in obveznosti, ki jih ima do skupnosti železniških podjetij.

8. člen

Železniška prevozna podjetja, podjetja za vzdrževanje, direktije JŽ in Generalna direkcija JŽ so pravne osebe.

9. člen

Železniška prevozna podjetja, podjetja za vzdrževanje, direktije JŽ in Generalna direkcija JŽ imajo svoja pravila.

Postaje, kurilnice in sekcije imajo svoj poslovni red.

10. člen

Obveznosti podjetij v sestavu jugoslovanskih železnic do družbene skupnosti se izpolnjujejo po predpisih, ki veljajo za gospodarska podjetja, če ni s to uredbo drugače določeno.

Celotni dobiček, ki ga doseže železniško prevozno podjetje, je obdavčen z republiškim davkom od dobička kakor tudi z zveznim davkom od dobička, če je ta določen v zveznem družbenem planu.

Postaje, kurilnice in sekcije izpolnjujejo svoje obveznosti do okraja (mesta, mestne občine s posebnimi pravicami) iz dela dobička, ki jim je s sklepom delavskega sveta železniškega prevoznega podjetja določen po določbah te uredbe in drugih, na podlagi nje izdanih predpisov, in sicer glede na njihov delež pri celotnem dohodku podjetja.

Okraj (mesto, mestna občina s posebnimi pravicami) določi v svojem družbenem planu v odstotku svoj delež pri dobičku postaj, kurilnic in sekcij. Pobira ga glede na to, kolikšen dobiček je dosežen v obračunskih dobah, v katerih dela železniško prevozno podjetje obračun dobička.

Postaje, kurilnice in sekcije izpolnjujejo svoje obveznosti v smislu prejšnjega odstavka nasproti okraju (mestu, mestni občini s posebnimi pravicami), na katerega območju imajo svoj sedež.

Druge obveznosti za kritje družbenih potreb izpolnjuje železniško prevozno podjetje po splošnih predpisih.

Podjetje za vzdrževanje izpolnjuje svoje obveznosti za kritje družbenih potreb nasproti okraju (mestu, mestni občini s posebnimi pravicami), na katerega območju ima svoj sedež.

11. člen

Jugoslovanske železnice lahko opravljajo javen prevoz potnikov in blaga razen po železnici tudi z drugimi prevoznimi sredstvi, če izpolnjujejo pogoje, ki so predpisani za tak prevoz.

12. člen

Posamezne gospodarske organizacije izven skupnosti jugoslovanskih železnic imajo lahko svoja prevozna sredstva za zadovoljitev lastnih prevoznih potreb; promet s takimi sredstvi po progah jugoslovanskih železnic pa je dopusten edinole po predpisih, ki veljajo za jugoslovanske železnice, in s poprejšnjim dovoljenjem jugoslovanskih železnic.

Premoženjska in druga razmerja med jugoslovanskimi železnicami in gospodarskimi organizacijami iz prejšnjega odstavka se uredijo s pogodbo.

13. člen

Predpisi o gospodarskih podjetjih se nanašajo tudi na podjetja v sestavu jugoslovanskih železnic, kolikor ni s to uredbo drugače določeno.

II. Ustanovitev podjetij in direktij

14. člen

Direkcije JŽ ustanavlja Zvezni izvršni svet na predlog Generalne direktije JŽ.

Odločba o ustanovitvi direktije JŽ obsega navedbo prog, ki sestavljajo območje direktije, železniškega prevoznega podjetja in podjetij za vzdrževanje, ki so v njenem sestavu.

15. člen

Železniško prevozno podjetje in podjetje za vzdrževanje ustanovi direktija JŽ s pritrditvijo republiškega izvršnega sveta.

16. člen

Postaje, kurilnice in sekcije ustanovi železniško prevozno podjetje z dovoljenjem direktije JŽ in pritrditvijo Generalne direktije.

17. člen

Generalna direktija JŽ in direktija JŽ lahko ustanovljata za opravljanje posameznih storitev podjetja in samostojne obrate v sestavu podjetij (spalne in jedilne vozove, tiskarne, nabavno-prodajne servise in pod.), ki poslujejo po predpisih, ki veljajo za gospodarska podjetja.

Z odločbo o ustanovitvi podjetij iz prejšnjega odstavka se določijo njihove pravice in dolžnosti do skupnosti jugoslovanskih železnic. Premoženska razmerja med podjetji iz prejšnjega odstavka in podjetji v sestavu skupnosti direktije JŽ ali Generalne direktije JŽ se uredijo s pogodbo.

18. člen

Podjetja v sestavu jugoslovanskih železnic, direktije JŽ in Generalna direktija JŽ se vpišejo v register pri pristojnem državnem organu po predpisih o registraciji gospodarskih podjetij.

19. člen

Železniško prevozno podjetje priglasi svoje postaje, kurilnice in sekcije v evidenco ljudskemu odboru okraja (mesta, mestne občine s posebnimi pravicami), na katerega območju ima postaja, kurilnica oziroma sekcija svoj sedež.

20. člen

Pravila podjetij v sestavu jugoslovanskih železnic morajo obsegati zlasti podrobne določbe o notranji organizaciji podjetja in o njegovem poslovanju, določbe o načinu volitev, sestavi in delu delavskega sveta in upravnega odbora podjetja ter določbe o pogojih za razpis mest direktorja podjetja ter šefov postaj, kurilnic oziroma sekcij.

Poslovni red postaje, kurilnice oziroma sekcije mora zlasti obsegati popis prometnih in signalnih naprav, določbe o organizaciji postaje, kurilnice oziroma sekcije, določbe o opravljanju službe in določbe o postopku ob izrednih dogodkih in nesrečah.

Pravila direktije JŽ morajo obsegati zlasti vse proge, ki sestavljajo območje skupnosti, določbe o organizaciji skupnosti železniških podjetij z navedbo podjetij, ki sestavljajo skupnost, podrobne določbe o notranji organizaciji in poslovanju direktije ter določbe o načinu volitev ter o sestavi in delu upravnega odbora direktije.

Pravila Generalne direktije JŽ morajo zlasti obsegati določbe o organizaciji skupnosti jugoslovanskih železnic z navedbo direktij JŽ in železniških prevoznih podjetij, podrobne določbe o notranji organizaciji in poslovanju Generalne direktije JŽ ter določbe o načinu volitev, sestavi in delu upravnega odbora Generalne direktije JŽ in pa pogoje razpisa za mesto direktorja direktije JŽ in generalnega direktorja JŽ.

S pravili podjetja, direktije JŽ in Generalne direktije JŽ se določijo najmanjša strokovna izobrazba in uslužbena leta, ki se zahtevajo za vodilna delovna mesta.

Pravila podjetij v sestavu jugoslovanskih železnic obsegajo tudi druge določbe iz predpisov, ki veljajo za gospodarska podjetja.

21. člen

Pravila železniškega prevoznega podjetja potrdi direktija JŽ s pritrditvijo republiškega izvršnega sveta.

Poslovni red postaje, kurilnice oziroma sekcije potrdi železniško prevozno podjetje.

Pravila podjetja za vzdrževanje potrdi ljudski odbor okraja (mesta, mestne občine s posebnimi pravicami).

Pravila direktije JŽ in Generalne direktije JŽ potrdi Zvezni izvršni svet.

III. Prevoz potnikov in blaga

1. Ureditev prevoza

22. člen

Železniško prevozno podjetje organizira in opravlja prevoz potnikov in blaga na podlagi voznega reda, predpisov tarif za prevoz potnikov in blaga ter prometno-tehničnih predpisov o zanesljivosti in varnosti prometa.

23. člen

Generalna direktija JŽ ureja prevoz potnikov in blaga s tem, da izdaja prometno-tehnične predpise o zanesljivosti in varnosti prometa in s tem, da nadzoruje izvajanje teh predpisov neposredno ali po direktiji JŽ.

24. člen

Razmerja med koristniki železniškega prevoza in jugoslovanskimi železnicami glede prevoza potnikov in blaga se urejajo s posebnimi zveznimi predpisi.

25. člen

Vozni red je enoten za vso mrežo jugoslovanskih železnic.

Vozni red predpisuje in spreminja Generalna direkcija JŽ na predlog direktij JŽ.

Vozni red sestavljajo železniška prevozna podjetja na podlagi prevoznih potreb gospodarstva, zahtev direktij JŽ glede tehničnega in organizacijskega izboljšanja zanesljivosti in varnosti prevoza potnikov in blaga in na podlagi zahtev Generalne direkcije JŽ glede meddirekcijskega in mednarodnega prometa.

Vozni red smejo spreminjati in dopolnjevati za svoje območje tudi direktije JŽ na predlog železniškega prevoznega podjetja. Če se nanašajo take spremembe in dopolnitve na mednarodni ali meddirekcijski promet, jih sme izvesti samo Generalna direkcija JŽ iz lastne pobude ali na predlog direktij JŽ.

26. člen

Tarife za prevoz potnikov in blaga so enotne za vso Jugoslavijo.

Tarife za prevoz potnikov in blaga se predpisujejo z zveznimi predpisi.

Generalna direkcija JŽ lahko določi za določena gospodarska območja, proge in vrste blaga, kakor tudi za določene kategorije potnikov nižje tarife. Za tako znižanje je potrebna privolitev zveznega državnega organa.

Izventarifne olajšave v prevozu potnikov in blaga, predpisane na zahtevo državnih organov, se povrnejo železniškim prevoznim podjetjem v višini razlike med vozno ceno in voznino po tarifi in med olajšavo.

27. člen

Prometno-tehnične predpise o zanesljivosti in varnosti prometa izdaja Generalna direkcija JŽ v okviru zveznih predpisov s pritrditvijo zveznega državnega sekretarja za notranje zadeve in zveznega državnega sekretarja za splošno upravo in proračun. Prometno-tehnični predpisi o zanesljivosti in varnosti prometa morajo biti v skladu s predpisi o javnem redu.

Kot prometno-tehnični predpisi o zanesljivosti in varnosti prometa so mišljeni predpisi, s katerimi se ureja promet; predpisi, s katerimi se določajo tehnične lastnosti in pogoji za uporabo prevoznih sredstev (vozna sredstva, proge in progovne naprave, sredstva za zvezo in signalno-varnostne naprave); predpisi o načinu prevoza potnikov in blaga, ki se nanašajo na varnost in varstvo oseb, ki se prevažajo; predpisi, ki se nanašajo na uradne osebe, ki sodelujejo pri prevozu, in na druge osebe, ki bi bile lahko ogrožene ali ki lahko ogrožajo zanesljivost in varnost prometa.

28. člen

Generalna direkcija JŽ razporeja tovarne vozove po serijah in po količini med železniškimi prevoznimi podjetji po prometnih potrebah in prevoznih potrebah gospodarstva (izravnava voz).

Železniška prevozna podjetja so dolžna izvršiti naloge Generalne direkcije JŽ o izravnavi voz.

29. člen

Če tako zahtevajo prevozne potrebe gospodarstva, kakor tudi če nastopijo izredni dogodki na progah, nesreče in drugi primeri višje sile, lahko odredi Generalna direkcija JŽ, da morajo posamezna železniška prevozna podjetja odstopiti drugemu železniškemu prevoznemu podjetju v uporabo določena vozna sredstva.

Vozna sredstva se odstopijo proti odškodnini, ki jo določi s posebnimi predpisi Generalna direkcija JŽ.

Odškodnino za uporabo voznih sredstev plača podjetje, kateremu se sredstva odstopijo.

2. Odgovornost pri prevozu potnikov in blaga

30. člen

Kršitve prometno-tehničnih predpisov o zanesljivosti in varnosti, ki jih storijo delavci ali uslužbenci, zaposleni na jugoslovanskih železnicah, koristniki železniškega prevoza ali druge osebe, imajo za posledico odgovornost po določbah te uredbe in po posebnih predpisih.

31. člen

Delavci in uslužbenci, ki so zaposleni na jugoslovanskih železnicah, morajo pri prevozu potnikov in blaga izvrševati ukaze nadrejenih starešin.

Če delavec ali uslužbenec misli, da izdani ukaz spravlja v nevarnost promet ali red v prometu, mora na to opozoriti starešino. Ponoven pismen ukaz pa je delavec oziroma uslužbenec dolžan izvršiti.

Če bi izvršitev takega ukaza očitno spravila v nevarnost promet, ga delavec oziroma uslužbenec ne sme izvršiti.

32. člen

Šef postaje, kurilnice oziroma sekcije je odgovoren direktorju železniškega prevoznega podjetja za izvršitev in pravilno izvajanje prometno-tehničnih predpisov o zanesljivosti in varnosti prometa, za delovno disciplino in za to, da ima vsak delavec in uslužbenec predpisano strokovno izobrazbo ter da je zmožen za opravljanje službe na svojem delovnem mestu.

Šef postaje, kurilnice oziroma sekcije ima pravico uvesti disciplinski postopek zoper delavca oziroma uslužbenca in izreči kazen v mejah svojih pravic, prav tako pa ga tudi začasno odstraniti iz službe, če gre za hujšo kršitev predpisov o varnosti prometa.

33. člen

Direktor železniškega prevoznega podjetja in direktor podjetja za vzdrževanje sta odgovorna direktorju direkcije JŽ za pravilno izvajanje prometno-tehničnih predpisov in ukazov o zanesljivosti in varnosti prometa.

34. člen

Direktor železniškega prevoznega podjetja ima pravico izdajati ukaze šefom postaj, kurilnic in sekcij, razveljavljati njihove odločbe, ki so nasprotne predpisom ali ukazom o zanesljivosti in varnosti prometa, uvesti disciplinski postopek zoper šefe postaj, kurilnic in sekcij in druge delavce in uslužbence, izrekati zoper njih disciplinske kazni in jih začasno odstraniti iz službe, če zagrešijo hujšo kršitev predpisov in ukazov o zanesljivosti in varnosti prometa.

35. člen

Direktorji direkcij JŽ so odgovorni generalnemu direktorju JŽ za zanesljivost in varnost železniškega prometa na območju svoje direkcije.

36. člen

Šefi postaj, kurilnic in sekcij, direktorji podjetij in direkcij JŽ ter generalni direktor JŽ morajo seznaniti delavski svet in upravni odbor s stanjem in problemi zanesljivosti in varnosti prometa.

Delavski sveti in upravni odbori postaj, kurilnic, sekcij in podjetij v sestavu jugoslovanskih železnic in upravni odbori direkcij JŽ in Generalne direkcije JŽ so dolžni pravočasno opozoriti neposredne starešine, po potrebi pa tudi višje organe, na okoliščine, ki ogrožajo ali zboljšujejo zanesljivost in varnost prometa.

37. člen

Delavski sveti in upravni odbori postaj, kurilnic, sekcij in podjetij v sestavu jugoslovanskih železnic ter upravni odbori direkcij JŽ in Generalne direkcije JŽ ne morejo v nobenem primeru razveljaviti odločb in ukazov šefov postaj, kurilnic in sekcij, direktorjev podjetij in direkcij oziroma Generalne direkcije JŽ, ki se nanašajo na zanesljivost in varnost prometa.

3. Nadzorstvo nad prevozom potnikov in blaga

38. člen

Delo podjetij v sestavu jugoslovanskih železnic nadzorujejo, kar zadeva izvajanje prometno-tehničnih predpisov o zanesljivosti in varnosti prometa, direkcije JŽ in Generalna direkcija JŽ.

39. člen

Direktor direkcije JŽ ima pravico razveljaviti odločbo ali ukaz vsakega organa podjetij v sestavu direkcije, če je ta v nasprotju s predpisi in ukazi, ki se nanašajo na zanesljivost in varnost prometa, ter uvesti disciplinski postopek zoper di-

rektorja podjetja in druge odgovorne osebe v podjetju in izreči disciplinske kazni za kršitev teh predpisov in ukazov.

40. člen

Če gre za izredne dogodke na progah (nesreče in drugi primeri višje sile) ali če to zahtevata zanesljivost in varnost prometa, ima direktor direkcije JŽ pravico izdajati ukaze železniškemu prevoznemu podjetju in podjetjem za vzdrževanje v sestavu direkcije JŽ, da morajo storiti določene ukrepe, da se vzpostavi normalen promet.

41. člen

Generalni direktor JŽ ima pravico razveljaviti odločbe in ukaze vseh organov podjetij in direkcij v sestavu jugoslovanskih železnic, če nasprotujejo predpisom in ukazom, ki se nanašajo na zanesljivost in varnost prometa, uvesti disciplinski postopek zoper direktorje podjetja, direktorje direkcij in druge odgovorne osebe v podjetjih in direkcijah ter izrekati disciplinske kazni za kršitev teh predpisov in ukazov.

42. člen

Direkcije JŽ in Generalna direkcija JŽ opravljata nadzorstvo po inšpektorjih železniškega prometa.

Inšpektor železniškega prometa je organ direkcije JŽ oziroma Generalne direkcije JŽ.

43. člen

Inšpektorji železniškega prometa opravljajo zlasti naslednje zadeve:

nadzorujejo izvajanje prometno-tehničnih predpisov o zanesljivosti in varnosti prometa;

nadzorujejo izvajanje voznega reda;

nadzorujejo izvajanje predpisov o strokovni izobrazbi osebja s stališča zanesljivosti in varnosti prometa.

44. člen

Inšpektorji železniškega prometa morajo imeti potrebno strokovno izobrazbo za opravljanje inšpekcije železniškega prometa.

Strokovno izobrazbo inšpektorjev predpisuje Generalna direkcija JŽ.

45. člen

Podjetja morajo inšpektorjem omogočiti opravljanje nadzorstva in jim dajati potrebna obvestila.

Pri opravljanju inšpekcije ima inšpektor pravico pregledati vso tehnično dokumentacijo.

46. člen

Inšpektorji imajo pravico:

ustaviti izvršitev ukazov, ki so nasprotni predpisom o zanesljivosti in varnosti železniškega prometa;

izdajati ukaze o odstranitvi tehničnih pomanjkljivosti na voznih sredstvih progah in napravah, ki ogrožajo zanesljivost in varnost prometa;

izdajati ukaze o začasnih izključitvah voznih sredstev, prog in naprav iz prometa, če bi se z njihovo nadaljnjo uporabo ogrožala zanesljivost in varnost prometa;

izrekati disciplinske kazni v mejah svojih pravic in začasno odstraniti iz službe delavce in uslužbence, ki s svojim delom ogrožajo zanesljivost in varnost prometa.

O svojih ukrepih mora inšpektor takoj poročati organu, ki ga je pooblastil za inšpekcijo, ter šefu postaje, kurilnice ali sekcije oziroma direktorju podjetja, v katerem je opravljal inšpekcijo.

47. člen

Če inšpektor ugotovi, da je podana podlaga za uvedbo disciplinskega, kazenskega ali drugega postopka zoper podjetje ali odgovorne osebe, mora

o tem obvestiti pristojni organ jugoslovanskih železnic.

48. člen

Inšpektorji izdajajo ukaze pismeno in so zanje odgovorni.

Zoper ukaz inšpektorja je v osmih dneh dopustna pritožba.

Pritožba se poda:

zoper ukaz inšpektorja direkcije JŽ na direktorja direkcije JŽ,

zoper ukaz inšpektorja Generalne direkcije JŽ na generalnega direktorja JŽ.

Pritožba ne zadrži izvršitve ukaza.

49. člen

Določbe o inšpekciji iz 42. do 48. člena te uredbe ne izključujejo pravic drugih inšpekcij po veljavnih predpisih.

IV. Gospodarsko poslovanje jugoslovanskih železnic

1. Sredstva in skladi

50. člen

Podjetja v sestavu jugoslovanskih železnic: gospodarijo z osnovnimi sredstvi v mejah predpisov o gospodarjenju z osnovnimi sredstvi gospodarskih podjetij, če ni s to uredbo drugače določeno.

51. člen

Promet z osnovnimi sredstvi med podjetji v sestavu jugoslovanskih železnic je dovoljen brez omejitve.

Za promet z osnovnimi sredstvi izven skupnosti jugoslovanskih železnic veljajo predpisi, ki jih izda Generalna direkcija JŽ v skladu z določbami o gospodarjenju z osnovnimi sredstvi gospodarskih organizacij.

52. člen

Generalna direkcija JŽ in direkcije JŽ imajo pravico nadzorstva nad podjetji v sestavu jugoslovanskih železnic glede prometa z osnovnimi sredstvi.

Če prodaja podjetja osnovno sredstvo izven skupnosti jugoslovanskih železnic proti predpisom Generalne direkcije JŽ, mora celoten znesek, ki ga dobi s prodajo, vplačati v amortizacijski sklad direkcije JŽ.

Direktor podjetja je disciplinsko odgovoren za prodajo osnovnih sredstev proti predpisom Generalne direkcije JŽ, če ne pomeni taka prodaja kaznivega dejanja.

53. člen

Podjetja v sestavu jugoslovanskih železnic sklepajo kreditne pogodbe za obratna sredstva po predpisih, ki veljajo za gospodarska podjetja.

Železniško prevozno podjetje preskrbi iz svojih kreditov za obratna sredstva potrebna obratna sredstva postajam, kurilnicam in sekcijam.

54. člen

Skladi podjetij v sestavu jugoslovanskih železnic in direkcij JŽ se ustanovljajo in uporabljajo po predpisih o ustanavljanju in uporabi skladov gospodarskih podjetij, razen če je s to uredbo drugače določeno.

55. člen

2. Investicije

Podjetja v sestavu jugoslovanskih železnic samostojno odločajo o investicijah, ki se financirajo iz skladov, s katerimi razpolagajo.

Za investicije večjega obsega lahko najemajo podjetja in direkcije JŽ investicijske kredite po predpisih o dolgoročnih kreditih.

Generalna direkcija JŽ je lahko investitor za investicije in lahko nabavlja nova vozna sredstva za jugoslovanske železnice, kolikor je za to pooblaščen z zveznimi predpisi.

56. člen

Z zveznimi predpisi se določi na predlog Generalne direkcije JŽ generalni program razvoja jugoslovanskih železnic.

57. člen

Za revizijo projektov železniških investicijskih objektov ter za zagotovitev izvajanja prometno-tehničnih predpisov o zanesljivosti in varnosti prometa in ekonomičnega razvoja jugoslovanskih železnic se ustanovijo v direkciji JŽ in v Generalni direkciji JŽ komisije za revizijo projektov.

Projekti železniških investicijskih objektov, ki jih je potrdila revizijska komisija iz prejšnjega od-

stavka, se pošljejo v dokončno revizijo po predpisih uredbe o gradbenem projektiranju in o projektivnih organizacijah.

Revizijske komisije, ustanovljene po predpisih iz prejšnjega odstavka, ne morejo zahtevati spremembe projektov, ki bi nasprotovale prometno-tehničnim predpisom o zanesljivosti in varnosti prometa, ali ki bi se nanašale na zmogljivosti jugoslovanskih železnic.

S pravili direkcije JŽ in Generalne direkcije JŽ se določi način ustanovitve in poslovanja železniških revizijskih komisij.

58. člen

Nadzorstvo nad izvedbo gradbenih objektov in del na jugoslovanskih železnicah opravlja investitor po splošnih predpisih.

3. Razmerje med železniškim prevoznim podjetjem in podjetji za vzdrževanje

59. člen

Podjetja za vzdrževanje so dolžna delati za železniško prevozno podjetje.

Razmerje med železniškim prevoznim podjetjem in podjetjem za vzdrževanje se uredi s pogodbo (obseg proizvodnje oziroma storitev, cene, roki za izpolnitev pogodbe, penali, pogodbene kazni in dr.).

60. člen

Podjetja za vzdrževanje prosto razpolagajo z zmogljivostmi, ki niso angažirane s pogodbami za železniško prevozno podjetje, in s tistimi, ki niso angažirane z ukazi, izdanimi v smislu 40. člena te uredbe.

V. Ugotavljanje in delitev celotnega dohodka

65. člen

Predpisi o celotnem dohodku gospodarske organizacije in njegovi delitvi veljajo tudi za podjetja v sestavu jugoslovanskih železnic, če ni s to uredbo drugače določeno.

66. člen

Direkcija JŽ ima svoj amortizacijski sklad.

Železniško prevozno podjetje in podjetja za vzdrževanje plačujejo v amortizacijski sklad direkcije JŽ del sredstev svojega amortizacijskega sklada, ki se določi vsako leto s posebno odločbo direkcije JŽ. Del sredstev amortizacijskega sklada, ki ga podjetja plačajo v amortizacijski sklad direkcije JŽ, ne sme biti večji od dela amortizacijskega sklada podjetij ki je namenjen za nadomestitev osnovnih sredstev.

Direkcija JŽ sme sredstva svojega amortizacijskega sklada uporabljati samo za nadomestitev in izpopolnitev osnovnih sredstev podjetij, ki so v sestavu direkcije JŽ.

Direkcija JŽ mora vrniti podjetjem sredstva v

61. člen

Spore med podjetji v sestavu direkcij JŽ, ki nastanejo v zvezi s sklenitvijo ali izpolnitvijo pogodb, rešuje arbitražna pri direkciji JŽ.

Spore med podjetji raznih direkcij JŽ rešuje arbitražna pri Generalni direkciji JŽ.

Odločbe arbitraže pri direkciji JŽ in pri Generalni direkciji JŽ so obvezne za stranki, če v 15 dneh nobena od njih ne začne v isti zadevi spora pred pristojno državno arbitražo.

Direkcija JŽ in Generalna direkcija JŽ imenujeta v začetku vsakega leta potrebno število arbitrov.

4. Zaključni račun

62. člen

Podjetja v sestavu jugoslovanskih železnic, direkcije JŽ in Generalna direkcija JŽ sestavljajo svoje zaključne račune po splošnih predpisih.

5. Revizija finančnega in materialnega poslovanja podjetij

63. člen

Revizija finančnega in materialnega poslovanja podjetij in direkcij v sestavu jugoslovanskih železnic in Generalne direkcije JŽ se opravlja po predpisih o reviziji poslovanja gospodarskih organizacij.

64. člen

S pravili podjetja, direkcije JŽ in Generalne direkcije JŽ se lahko predvidijo komisije za notranjo revizijo finančnega in materialnega poslovanja jugoslovanskih železnic.

vrednosti zneskov, vplačanih v smislu drugega odstavka tega člena.

Generalna direkcija JŽ lahko predpiše v sporazumu z direkcijami JŽ prednostni red za nabavo novih sredstev iz amortizacijskih skladov direkcije JŽ.

67. člen

Podjetja v sestavu jugoslovanskih železnic plačajo prispevek za kritje administrativnih izdatkov direkcije JŽ in Generalne direkcije JŽ. Ta prispevek spada v materialne stroške podjetij.

Višino prispevka za kritje administrativnih izdatkov direkcije JŽ določi upravni odbor direkcije JŽ, višino prispevka za kritje administrativnih izdatkov Generalne direkcije JŽ pa upravni odbor Generalne direkcije JŽ.

68. člen

Železniško prevozno podjetje določi po poravnavi obveznosti do skupnosti jugoslovanskih železnic ter republiškega davka od dobička in zveznega

davka od dobička, če je določen z zveznim družbenim planom, kolikšen del dobička gre v rezervni sklad podjetja, kolikšen del pa v investicijski sklad, v odstotku, ki se določi v zveznem ali republiškem družbenem planu ali z drugimi predpisi. Ostanek dobička razdeli podjetje med po-

staje, kurilnice in sekcije v sorazmerju z njihovim deležem pri celotnem dohodku podjetja.

V pravilih podjetja se predpišejo natančnejše določbe o skladih in njihovi uporabi ter merila za delitev dobička med postaje, kurilnice in sekcije.

VI. Plačilni sistem

69. člen

Delavci in uslužbenci, ki so zaposleni v podjetjih v sestavu jugoslovanskih železnic, prejemajo za svoje delo plačo po tarifnem pravilniku.

70. člen

Delavci in uslužbenci, ki so zaposleni v direkciji JŽ in v Generalni direkciji JŽ, prejemajo za svoje delo določeno mesečno plačo.

71. člen

Z zveznimi predpisi bodo postavljena načela za določanje plač in nazivov, napredovanje, periodične poviške in dodatke za delavce in uslužbence železniških prevoznih podjetij.

Z zveznimi predpisi se določijo plače delavcev in uslužbencev, ki so zaposleni v direkciji JŽ in v Generalni direkciji JŽ.

72. člen

Železniško prevozno podjetje predpiše na podlagi zveznih predpisov iz prejšnjega člena tarifni pravilnik za delavce in uslužbence uprave podjetja, v katerem so tudi okvirne določbe za sestavljanje tarifnih pravilnikov za postaje, kurilnice in sekcije.

Postaje, kurilnice in sekcije si predpišejo tarifne pravilnike na podlagi okvirnih določb tarifnega pravilnika železniškega prevoznega podjetja.

73. člen

Podjetje za vzdrževanje si samostojno predpiše tarifni pravilnik po predpisih, ki veljajo za gospodarska podjetja.

74. člen

Če železniško prevozno podjetje ne doseže obračunskega plačilnega sklada, se mu zagotovi obračunski plačilni sklad po predpisih o plačah na jugoslovanskih železnicah.

VII. Organi

1. Skupne določbe

75. člen

Organi železniškega prevoznega podjetja in podjetja za vzdrževanje so: delavski svet, upravni odbor in direktor.

Organi postaje, kurilnice in sekcije so: delavski svet, upravni odbor in šef postaje, kurilnice oziroma sekcije.

76. člen

Organa direkcije JŽ sta upravni odbor in direktor.

Organa Generalne direkcije JŽ sta upravni odbor in generalni direktor JŽ.

77. člen

Delavski sveti in upravni odbori podjetij v sestavu jugoslovanskih železnic, postaj, kurilnic in sekcij se volijo, odpokličejo in odstavijo po predpisih, ki veljajo za organe gospodarskih podjetij, če s to uredbo ni drugače določeno.

78. člen

Na postajah, v kurilnicah in sekcijah, ki nimajo več kot 100 delavcev in uslužbencev, se ne voli delavski svet, temveč izvršujejo pravice in dolžnosti delavskega sveta vsi delavci in uslužbenci, ki imajo volilno pravico.

79. člen

Upravni odbor direkcije JŽ ima 20 do 30 članov.

Člane upravnega odbora volijo delavski sveti železniškega prevoznega podjetja in podjetij za vzdrževanje v sestavu direkcije JŽ.

Število članov upravnega odbora se določi v pravilih direkcije JŽ glede na število delavcev in uslužbencev, ki so zaposleni v podjetjih, ki so v sestavu JŽ.

Direktor direkcije JŽ je član upravnega odbora po svojem položaju.

80. člen

Upravni odbor Generalne direkcije JŽ ima od 30 do 40 članov.

Člane upravnega odbora Generalne direkcije JŽ volijo upravni odbori direktij JŽ.

Število članov upravnega odbora določajo pravila Generalne direkcije JŽ glede na število delavcev in uslužbencev, ki so zaposleni v podjetjih v sestavu direktij JŽ.

Generalni direktor JŽ je član upravnega odbora po svojem položaju.

81. člen

Mandat članov upravnega odbora direkcije JŽ in upravnega odbora Generalne direkcije JŽ traja dve leti.

82. člen

Upravni odbor direkcije JŽ in upravni odbor Generalne direkcije JŽ lahko izmed svojih članov izbereta tajništvo za opravljanje določenih zadev iz svoje pristojnosti.

83. člen

Šefa postaje, kurilnice in sekcije imenuje upravni odbor železniškega prevoznega podjetja po razpisu.

Direktorja podjetja za vzdrževanje imenuje upravni odbor direkcije JŽ po razpisu.

Direktorja železniškega prevoznega podjetja imenuje republiški izvršni svet. Direktor se imenuje po razpisu, če republiški izvršni svet ne določi drugače. Pogoje razpisa predpiše republiški izvršni svet na predlog direkcije JŽ.

Direktorje direkcij JŽ in generalnega direktorja JŽ imenuje Zvezni izvršni svet. Direktorji direkcij JŽ in generalni direktor JŽ se imenujejo po razpisu, če Zvezni izvršni svet ne določi drugače. Pogoje razpisa predpiše Zvezni izvršni svet na predlog Generalne direkcije JŽ.

2. Pravice in dolžnosti organov

a) Pravice in dolžnosti organov železniškega prevoznega podjetja

84. člen

Delavski svet železniškega prevoznega podjetja:

— sprejema gospodarski plan podjetja in sklepe za njegovo izvršenje;

— sklepa o zboljššanju pogojev za zanesljivost in varnost prometa, o utrditvi delovne discipline, o strokovnem napredku osebja in o tehničnem ter zdravstveno-tehničnem varstvu dela;

— sklepa o zaključnem računu podjetja;

— ugotavlja dobček ter ga deli med postaje, kurilnice in sekcije;

— odloča o ustanovitvi in uporabi skladov podjetja;

— sklepa o tarifnem pravilniku podjetja in okvirnih določbah za sestavo tarifnih pravilnikov za postaje, kurilnice in sekcije;

— sklepa o pravilih podjetja;

— sklepa o višini kratkoročnih in dolgoročnih kreditov;

— predlaga upravnemu odboru direkcije JŽ vozni red;

— voli in odstavlja upravni odbor podjetja ter voli predstavnike v upravni odbor direkcije JŽ;

— imenuje predsednika in člane disciplinskega sodišča ter njihove namestnike;

— sprejema v okviru svojega delovnega področja sklepe za delo upravnega odbora in direktorja podjetja;

— odloča o pritožbah zoper odločbe upravnega odbora iz delovnih in disciplinskih razmerij delavcev in uslužbencev.

Zadeve, navedene v prejšnjem odstavku, spadajo v izključno delovno področje delavskega sveta podjetja.

85. člen

Upravni odbor železniškega prevoznega podjetja:

— skrbi za zboljšanje pogojev za zanesljivost in varnost prometa, za utrditev delovne discipline, za strokovni napredek osebja ter za tehnično in zdravstveno-tehnično varstvo dela;

— odloča o porabi skladov podjetja ter najema kratkoročne in dolgoročne kredite v mejah pooblastil, ki jih je dobil od delavskega sveta podjetja;

— sestavlja in predlaga tarifni pravilnik podjetja ter okvirne določbe za sestavo tarifnih pravilnikov za postaje, kurilnice in sekcije;

— organizira izdelavo voznega reda;

— imenuje in odstavlja po pravilih podjetja uslužbenca na vodilnih položajih v podjetju ter šefe postaj, kurilnic in sekcij in druge uslužbenca;

— odloča o pritožbah delavcev in uslužbencev zoper odločbe direktorja podjetja iz delovnih in disciplinskih razmerij.

Upravni odbor podjetja lahko razveljavi sklep delavskega sveta in upravnega odbora postaje, kurilnice in sekcije, če je v nasprotju z veljavnimi predpisi.

86. člen

Direktor železniškega prevoznega podjetja organizira in neposredno vodi celotno poslovanje podjetja.

Direktor podjetja:

— izdela vozni red ter organizira in ukrene potrebno, da se na območju podjetja izvršuje;

— odreja ukrepe glede zanesljivosti, varnosti in reda v prometu, ki so določeni s predpisi in ukazi Generalne direkcije JŽ in direkcije JŽ;

— odreja ukrepe za utrditev delovne discipline, za strokovni napredek osebja ter za tehnično in zdravstveno-tehnično varstvo dela;

— sklepa v imenu in na račun podjetja pogodbe;

— zastopa podjetje pred državnimi organi ter v pravnih razmerjih s tretjimi osebami in daje pooblastila drugim osebami, da zastopajo podjetje v določenih pravnih zadevah;

— izdaja v skladu s pravili podjetja odločbe o delovnih razmerjih delavcev in uslužbencev podjetja;

— izdaja v mejah danih mu pooblastil določbe o disciplinski in materialni odgovornosti delavcev in uslužbencev podjetja;

— nadzoruje delo postaj, kurilnic in sekcij.

Direktor podjetja lahko pooblasti šefe postaj, kurilnic in sekcij, da smejo v skladu s pravili podjetja izdajati odločbe o delovnih razmerjih delavcev in uslužbencev postaj, kurilnic in sekcij.

87. člen

Direktor podjetja je za svoje delo odgovoren upravnemu odboru in delavskemu svetu podjetja ter višjim organom.

88. člen

Če direktor podjetja misli, da je sklep upravnega odbora, ki se nanaša na gospodarsko poslovanje podjetja, v nasprotju s predpisi in koristmi podjetja, ustavi njegovo izvršitev ter predloži za-devo delavskemu svetu podjetja.

b) Pravice in dolžnosti organov postaj, kurilnic in sekcij

89. člen

Delavski svet postaje, kurilnice in sekcije:

- sklepa o delovnem planu postaje, kurilnice in sekcije na podlagi gospodarskega plana podjetja;
- sklepa o tarifnem pravilniku postaje, kurilnice in sekcije;
- predpiše s pritrditvijo direktorja podjetja poslovni red postaje, kurilnice in sekcije;
- odloča o uporabi dobička, s katerim razpolaga postaja, kurilnica in sekcija;
- odloča o uporabi sredstev skladov postaje, kurilnice in sekcije;
- voli in odstavlja upravni odbor postaje, kurilnice in sekcije;
- sprejema v okviru svoje pristojnosti sklepe glede dela upravnega odbora ter šefa postaje, kurilnice in sekcije.

Zadeve iz prejšnjega odstavka spadajo v izključno delovno področje delavskega sveta.

90. člen

Upravni odbor postaje, kurilnice in sekcije:

- izdaja ukrepe za izvršitev prometno-tehničnih predpisov o zanesljivosti in varnosti prometa, za utrditev delovne discipline, za strokovno izobrazbo osebja, za tehnično in zdravstveno-tehnično varstvo dela in za pravilne odnose osebja postaje, kurilnice in sekcije do koristnikov železniškega prevoza;
- odloča o ureditvi postaje, kurilnice in sekcije;
- nadzoruje finančno in materialno poslovanje postaje, kurilnice in sekcije;
- odloča o pritožbah delavcev in uslužbencev zoper odločbe šefa postaje, kurilnice in sekcije iz delovnih in disciplinskih razmerij.

91. člen

Šef postaje, kurilnice in sekcije organizira in neposredno vodi celotno poslovanje postaje, kurilnice in sekcije.

Šef postaje, kurilnice in sekcije se mora pri prevozu potnikov in blaga ravnati po prometno-tehničnih predpisih in po ukazih direktorja železniškega prevoznega podjetja.

Šef postaje, kurilnice in sekcije sprejema na delo delavce in imenuje uslužbence v mejah pooblastil, ki jih dobi od direktorja podjetja, ter jim odreja posamezna delovna mesta in delo.

92. člen

Šef postaje, kurilnice in sekcije je dolžan zadržati izvršitev sklepa delavskega sveta in uprav-

nega odbora, če misli, da je sklep nasproten veljavnim predpisom, ter o tem zahtevati odločbo upravnega odbora železniškega prevoznega podjetja.

c) Pravice in dolžnosti organov podjetja za vzdrževanje

93. člen

Predpisi o pravicah in dolžnostih organov gospodarskih podjetij veljajo tudi za podjetja za vzdrževanje v sestavu jugoslovanskih železnic, če v tej uredbi ni drugače določeno.

d) Organi direkcije jugoslovanskih železnic

94. člen

Upravni odbor direkcije JŽ:

- določa del sredstev amortizacijskega sklada, ki ga morajo podjetja plačevati v amortizacijski sklad direkcije JŽ;
- določa višino prispevka, ki ga morajo podjetja plačevati za kritje administrativnih izdatkov direkcije JŽ;
- odloča o uporabi amortizacijskega sklada direkcije JŽ;
- odloča o najetju investicijskih kreditov;
- ustanavlja, spaja in odpravlja s pritrditvijo republiškega izvršnega sveta podjetja v sestavu direkcije JŽ;
- predlaga upravnemu odboru Generalne direkcije JŽ vozni red;
- sklepa proti potrditvi Zveznega izvršnega sveta o pravilih direkcije;
- sklepa o predračunu dohodkov in izdatkov direkcije JŽ;
- imenuje na podlagi razpisa direktorje podjetij za vzdrževanje in uslužbence na vodilne položaje v direkciji JŽ;
- imenuje arbitre za odločanje o sporih med podjetji v sestavu direkcije JŽ ter predlaga občasne arbitre za republiško državno arbitražo;
- imenuje predsednika in člane disciplinskega sodišča ter njihove namestnike;
- odloča o pritožbah delavcev in uslužbencev direkcije JŽ zoper odločbe direktorja iz delovnih in disciplinskih razmerij.

95. člen

Direktor direkcije JŽ vodi neposredno delo direkcije.

Direktor direkcije JŽ:

- nadzoruje izvajanje prometno tehničnih predpisov o zanesljivosti in varnosti prometa v podjetjih;
- odreja ob izrednih dogodkih in nesrečah neposredne ukrepe in izdaja direktorjem podjetij ukaze;
- sklepa v mejah pooblastil upravnega odbora pogodbe o investicijskih kreditih;
- nadzoruje izvajanje investicijskih del, katerih investitor je direkcija JŽ;

— zastopa direkcijo pred državnimi organi in v pravnih razmerjih s tretjimi osebami ter daje pooblastila drugim osebam, da zastopajo direkcijo v določenih pravnih zadevah;

— izdaja odločbe o delovnih razmerjih delavcev in uslužbencev direkcije JŽ, če ni s pravili direkcije drugače predpisano.

96. člen

Direktor direkcije JŽ je za svoje delo odgovoren upravnemu odboru direkcije in generalnemu direktorju JŽ.

97. člen

Če direktor direkcije JŽ misli, da je sklep upravnega odbora direkcije JŽ nasproten veljavnim predpisom, je dolžan zadržati njegovo izvršitev in o tem obvestiti upravni odbor Generalne direkcije JŽ, da odloči o sporni zadevi.

Zoper odločbo upravnega odbora Generalne direkcije JŽ je v petnajstih dneh po njenem prejemu dopustna pritožba na zveznega državnega sekretarja za splošno upravo in proračun.

e) Organi Generalne direkcije jugoslovanskih železnic

98. člen

Upravni odbor Generalne direkcije JŽ:

— sklepa o izboljšanju železniškega prometa; ter predlaga generalni program za razvoj jugoslovanskih železnic;

— izdaja predpise o zanesljivosti in varnosti prometa;

— izdaja predpise o enotnem finančnem, materialnem in komercialnem poslovanju, o statistiki na železnici in o strokovni izobrazbi osebja jugoslovanskih železnic ter predpise, s katerimi se na enoten način ureja poslovanje na jugoslovanskih železnicah;

— izdaja predpise o tem, katera osnovna sredstva so lahko predmet prometa zunaj skupnosti jugoslovanskih železnic, ob katerih pogojih in na kakšen način;

— daje izvršnim svetom predloge in priporočila glede investicij in drugih važnejših problemov s področja železniškega prometa;

— daje priporočila oziroma izdaja odločbe o standardizaciji vozniških sredstev na jugoslovanskih železnicah;

— izdaja s pritrditvijo zveznega državnega sekretarja za splošno upravo in proračun natančnejše predpise o disciplinski odgovornosti in o disciplinskem postopku;

— izdaja s pritrditvijo zveznega državnega sekretarja za splošno upravo in proračun natančnejše predpise o materialni odgovornosti osebja jugoslovanskih železnic;

— predpisuje vozni red;

— predlaga tarife za prevoz potnikov in blaga;

— daje v sporazumu s prizadetimi železniškimi prevoznimi podjetji inventarifne olajšave;

— predlaga odstotek prispevka, ki ga morajo železniška prevozna podjetja plačevati v rezervni sklad Generalne direkcije JŽ, ter sklepa o njegovi razdelitvi;

— sklepa o predračunu administrativnih dohodkov in izdatkov Generalne direkcije JŽ;

— določa višino prispevka, ki ga morajo podjetja plačevati za kritje administrativnih izdatkov Generalne direkcije JŽ;

— predlaga pravila direktij JŽ in Generalne direkcije JŽ Zveznemu izvršnemu svetu;

— daje pritrditve k odločbam o ustanovitvi in odpravi postaj, kurilnic in sekcij;

— predlaga Zveznemu izvršnemu svetu ustanovitve, spojitve in odpravo direktij JŽ;

— predlaga načela plačilnega sistema na jugoslovanskih železnicah;

— imenuje uslužbence na vodilne položaje v Generalni direkciji JŽ;

— imenuje predsednika in člane disciplinskega sodišča in njihove namestnike;

— imenuje arbitre za odločanje v sporih med podjetji v sestavu jugoslovanskih železnic ter predlaga občasne arbitre za Zvezno državno arbitražo;

— odloča o pritožbah delavcev in uslužbencev zoper odločbe generalnega direktorja JŽ iz delovnih in disciplinskih razmerij.

99. člen

Generalni direktor JŽ organizira in neposredno vodi poslovanje Generalne direkcije JŽ, zastopa jugoslovanske železnice pred državnimi organi in v pravnih razmerjih s tretjimi osebami in v odnosih s tujimi železniškimi upravami in mednarodnimi železniškimi organizacijami.

Generalni direktor JŽ:

— organizira izdelavo vseh prometno-tehničnih in drugih predpisov, ki jih izdaja upravni odbor Generalne direkcije JŽ, ter nadzoruje njihovo izvajanje;

— nadzoruje izvajanje prometno-tehničnih predpisov o zanesljivosti in varnosti prometa na jugoslovanskih železnicah;

— sestavlja predlog voznega reda;

— opravlja izravnavo voz;

— izdaja odločbe o standardih in tipih sredstev železniškega prometa, če zanje še niso izdani jugoslovanski standardi;

— izdaja odločbe o delovnih razmerjih delavcev in uslužbencev Generalne direkcije, če ni s pravili drugače predpisano.

VIII. Odgovornost železniškega osebja

1. Disciplinska odgovornost

100. člen

Delavci in uslužbenci, ki pri opravljanju službe prekršijo službene predpise in ne opravljajo predpisane dolžnosti v službi, so odgovorni za prestopki v službi ter so disciplinsko odgovorni pred starešino in disciplinskim sodiščem;

Kazenska odgovornost in odgovornost po določbah temeljnega zakona o prekrških ne izključuje disciplinske kazni po določbah te uredbe.

101. člen

Za lažje kršitve službene in delovne dolžnosti (disciplinske nerednosti) izrekajo kazni direktorji podjetij in direktorji direktij oziroma starešine, ki jih ti za to pooblastijo.

Zoper odločbo starešine o kazni je dopustna v osmih dneh po prejemu pritožba na pristojni upravni odbor.

102. člen

Kazni za disciplinske nerednosti so:

1. pismeni ukor;
2. denarna kazen, ki ne more biti manjša kot 100 dinarjev, z omejitvijo, da znesek vseh denarnih kazni za disciplinske nerednosti v posameznem mesecu ne sme presežati trodnevne plače.

103. člen

Za hujše kršitve službene in delovne dolžnosti (disciplinski prestopki) izrekajo kazni disciplinska sodišča po prejšnjem postopku. Disciplinska sodišča se ustanovijo kot sodišča prve in druge stopnje.

Disciplinska sodišča se ustanovijo:

1. pri podjetjih za sojenje o prestopkih osebja podjetja;
2. pri direktijah JŽ za sojenje o prestopkih osebja direktije in za sojenje o prestopkih, katerih sotorilci pripadajo raznim podjetjem v sestavi direktije JŽ;
3. pri Generalni direktiji JŽ za sojenje o prestopkih osebja Generalne direktije JŽ in za sojenje o prestopkih, katerih sotorilci pripadajo raznim direktijam JŽ.

Disciplinska sodišča pri direktijah JŽ odločajo na drugi stopnji o pritožbah zoper sodbe in sklepe disciplinskih sodišč pri podjetjih v sestavi direktije JŽ.

Disciplinsko sodišče pri Generalni direktiji JŽ odloča na drugi stopnji o pritožbah zoper sodbe in sklepe disciplinskih sodišč pri direktijah JŽ.

Zoper sodbe in sklepe disciplinskega sodišča pri Generalni direktiji JŽ, ki jih je izdalo to sodišče na prvi stopnji, se lahko vloži pritožba na višje disciplinsko sodišče pri Zveznem izvršnem svetu.

Disciplinska sodišča druge stopnje odločajo v sporih o pristojnosti med disciplinskimi sodišči

prve stopnje. Ta sodišča lahko izjemoma zahtevajo od vsakega disciplinskega sodišča prve stopnje predmete ter jih sama obravnavajo.

104. člen

Zoper sodbe in sklepe disciplinskega sodišča prve stopnje se lahko vloži v petnajstih dneh po prejemu sodbe ali sklepa pritožba na pristojno disciplinsko sodišče druge stopnje.

105. člen

Kazni za disciplinske prestopke so:

1. strogi pismeni ukor;
2. prepoved napredovanja za dobo 6 mesecev do 2 let;
3. zmanjšanje plače oziroma zaslužka za dobo 3 do 6 mesecev, ki pa v posameznem mesecu ne sme biti manjše kot 5% in ne večje kot 20% enomesečne plače;
4. prepoved opravljanja določene službe oziroma zavzemanja določenega položaja za dobo od enega do treh let;
5. dodelitev na drugo, nižjo službo oziroma delo za dobo 3 do 12 mesecev;
6. odpust iz železniške službe, s pristavkom, da se novo delovno razmerje v tej službi lahko ustanovi šele po preteku 12 mesecev;
7. odpust iz železniške službe za vselej.

106. člen

Disciplinsko sodišče ima predsednika in dva člana in prav toliko namestnikov.

Predsednika in člane disciplinskega sodišča ter njihove namestnike izvoli v disciplinskih sodiščih podjetij delavski svet, v disciplinskih sodiščih direktij JŽ in Generalne direktije JŽ pa upravni odbor direktije JŽ oziroma Generalne direktije JŽ.

Funkcija predsednika in članov ter njihovih namestnikov traja dve leti.

107. člen

Obtožnico vloži in zastopa disciplinski tožilec, ki ga imenuje direktor podjetja, direktor direktije JŽ oziroma generalni direktor JŽ.

108. člen

Pravica do pregona disciplinskih nerednosti zastara v treh mesecih od dneva, ko je bila nerednost storjena.

Pravica do pregona disciplinskih prestopkov zastara v 18 mesecih od dneva, ko je bil prestopki storjen. Če ima prestopki za posledico tudi kazensko odgovornost, zastara v istem času, v katerem zastara kaznivo dejanje.

Izvršitev disciplinskih kazni za disciplinsko nerednost zastara v 30 dneh po pravnomočnosti odločbe, izvršitev kazni za disciplinske prestopke pa v enem letu po pravnomočnosti sodbe.

109. člen

Glede disciplinskega postopka se uporabljajo smiselno načela sodnega kazenskega postopka.

110. člen

Glede suspendiranja veljajo za železniško osebje splošni predpisi.

Če služba, red ali disciplina tako zahtevajo, se lahko delavci in uslužbenci na mestu suspendirajo.

111. člen

Natančnejše predpise o disciplinski odgovornosti in o disciplinskem postopku izda s pritrditvijo zveznega državnega sekretarja za splošno upravo in proračun upravni odbor Generalne direkcije JŽ.

2. Materialna odgovornost

112. člen

Delavci in uslužbenci jugoslovanskih železnic so odgovorni za škodo, ki jo storijo železnici pri opravljanju svoje službene dolžnosti, po načelih premoženjskega prava in po določbah te uredbe.

Podjetja v sestavu jugoslovanskih železnic so odgovorna za škodo, ki jo stori njihovo osebje pri opravljanju službe.

Podjetja imajo pravico zahtevati regres od storilca škode.

113. člen

Če je škodo storilo skupaj več oseb, se določi, da mora vsaka posamezna od njih povrniti škodo sorazmerno svoji odgovornosti.

Če se delež odgovornosti za škodo ne da ugotoviti, so vsi storilci za škodo odgovorni po enakih delih.

114. člen

Odločbo o povrnitvi škode izda:

1. direktor podjetja za škodo, ki jo storijo delavci in uslužbenci podjetja;

2. direktor direkcije JŽ za škodo, ki jo storijo delavci in uslužbenci, zaposleni v sami direkciji, in za škodo, ki jo skupaj storijo delavci in uslužbenci raznih podjetij v sestavu jugoslovanskih železnic;

3. generalni direktor JŽ za škodo, ki jo storijo delavci in uslužbenci, zaposleni v sami Generalni direkciji JŽ, kakor tudi za škodo, ki jo skupaj storijo delavci in uslužbenci raznih direkcij.

Direktor podjetja lahko pooblasti za izdajanje odločb o povrnitvi škode tudi druge starešine.

115. člen

Iz opravičenih razlogov se lahko delavci in uslužbenci v celoti ali deloma oprostijo povrnitve škode. Odločba o oprostitvi se lahko izda med postopkom za ugotovitev odgovornosti za škodo ali pa po dokončni odločbi o škodi.

Odločbo o oprostitvi v smislu prejšnjega odstavka izda na predlog starešine, ki je pristojen za izdajo odločbe v smislu prejšnjega člena, upravni odbor podjetja direkcije JŽ oziroma Generalne direkcije JŽ.

Upravni odbor železniškega prevoznega podjetja lahko pooblasti upravne odbore posameznih postaj, kurilnic in sekcij, da smejo izdajati odločbe o oprostitvi povrnitve škode do določenega zneska.

116. člen

Zoper odločbo o povrnitvi škode se lahko v petnajstih dneh po njenem prejemu vloži pritožba na pristojni upravni odbor.

Zoper drugostopno odločbo upravnega odbora o povrnitvi škode in zoper odločbo upravnega odbora o oprostitvi povrnitve škode se lahko v tridesetih dneh po njenem prejemu vloži tožbo pri pristojnem rednem sodišču.

Tožba zadrži izvršitev odločbe do odločitve sodišča.

117. člen

Če je bila škoda storjena v zvezi z disciplinskim prestopkom odloči disciplinsko sodišče v sodbi tudi o povrnitvi škode.

Zoper sodbo disciplinskega sodišča o povrnitvi škode se lahko vloži pritožba na disciplinsko sodišče druge stopnje, zoper sodbe tega sodišča pa tožba pri pristojnem rednem sodišču.

Tožba zadrži izvršitev sodbe do odločitve sodišča.

Če višina škode ni točno ugotovljena in se tudi ne da takoj ugotoviti ali če bi se z obravnavo o škodi zavlačeval disciplinski postopek, konča disciplinsko sodišče postopek glede disciplinskega prestopka, predmet pa takoj pošlje pristojnemu starešini v postopek glede povrnitve škode.

118. člen

Če preneha delovno ali uslužbeno razmerje pri jugoslovanskih železnicah, preden je plačana odškodnina po odločbi o povrnitvi škode ali po sodbi disciplinskega sodišča, se odškodnina izterja prisilno po rednem sodišču.

Odločba o povrnitvi škode oziroma sodba disciplinskega sodišča imata moč izvršilnega naslova.

119. člen

V postopku za povrnitev škode, ki teče pred pristojnimi organi jugoslovanskih železnic po določbah te uredbe, se ne plačajo nikakršne takse.

120. člen

Natančnejše predpise o postopku za povrnitev škode izda v sporazumu z zveznim državnim sekretarjem za splošno upravo in proračun upravni odbor Generalne direkcije JŽ.

IX. Kazni in drugi ukrepi zaradi kršitev določb te uredbe

121. člen

Železniškemu prevoznemu podjetju in podjetju za vzdrževanje, ki si je z dejanjem proti določbam te uredbe pridobilo premoženjsko korist, se vzame vsa tako pridobljena korist.

122. člen

Železniško prevozno podjetje se kaznuje z denarno kaznijo od 20.000 do 500.000 dinarjev:

1. če stori odgovorna oseba v podjetju hujšo kršitev prometno-tehničnih predpisov o zanesljivosti in varnosti prometa;

2. če ne izvrši ukaza direktorja direkcije JŽ ali generalnega direktorja JŽ, ki ga je ta izdal za vzpostavitev normalnega prometa ob izrednih dogodkih na progi;

3. če se ne ravna po odločbi direktorja direkcije JŽ ali generalnega direktorja JŽ, s katero je ta razveljavil odločbo organa podjetja oziroma direkcije JŽ, ki je bila v nasprotju s predpisi in ukazi o zanesljivosti in varnosti prometa;

4. če se ne ravna po ukazih o izravnavi voz;

5. če ne izvrši ukaza o začasnem odstopu voznih sredstev;

6. če proda osnovna sredstva izven skupnosti jugoslovanskih železnic v nasprotju s predpisi Generalne direkcije JŽ.

Če nastanejo zaradi dejanj iz prejšnjega odstavka posebno hude posledice, se železniško prevozno podjetje kaznuje z denarno kaznijo od 50.000 do 1.000.000 dinarjev.

Za dejanje iz 1. do 3. točke prvega odstavka tega člena se kaznuje tudi odgovorna oseba v podjetju z denarno kaznijo 1000 do 10.000 dinarjev, če ne gre za sodno kaznivo dejanje, za dejanje iz 4. do 6. točke prvega odstavka pa z denarno kaznijo od 5000 do 50.000 dinarjev.

123. člen

Podjetje za vzdrževanje se kaznuje z denarno kaznijo od 20.000 do 500.000 dinarjev:

1. če stori odgovorna oseba v podjetju hujšo kršitev prometno-tehničnih predpisov o zanesljivosti in varnosti prometa;

2. če ne izvrši ukaza direktorja direkcije JŽ ali generalnega direktorja JŽ, ki ga je ta izdal za vzpostavitev normalnega prometa ob izrednih dogodkih na progi;

3. če se ne ravna po odločbi direktorja direkcije JŽ oziroma generalnega direktorja JŽ, s katero je ta razveljavil odločbo organa podjetja oziroma direkcije JŽ, ki je bila v nasprotju s predpisi ali ukazi o zanesljivosti in varnosti prometa;

4. če proda osnovna sredstva izven skupnosti jugoslovanskih železnic v nasprotju s predpisi Generalne direkcije JŽ.

Če nastanejo zaradi dejanj iz prejšnjega odstavka posebno hude posledice, se podjetje za vzdrževanje kaznuje z denarno kaznijo od 50.000 do 1.000.000 dinarjev.

Za dejanje iz 1. do 3. točke prvega odstavka tega člena se kaznuje tudi odgovorna oseba v podjetju z denarno kaznijo od 1000 do 10.000 dinarjev, če ne gre za sodno kaznivo dejanje, za dejanje iz 4. točke prvega odstavka tega člena pa z denarno kaznijo od 5000 do 50.000 dinarjev.

124. člen

Za kršitev določb te uredbe in za postopek pri uporabi z njo določenih kazni in drugih ukrepov veljajo tudi določbe 75. do 83. člena uredbe o gospodarjenju z osnovnimi sredstvi gospodarskih organizacij.

X. Prehodne in končne določbe

125. člen

Volitve vseh organov jugoslovanskih železnic se morajo opraviti v dveh mesecih, ko začne veljati ta uredba.

126. člen

Na prvih volitvah organov jugoslovanskih železnic se izvolijo:

— v delavski svet postaje, kurilnice, sekcije in podjetja 30 do 150 članov, sorazmerno številu zaposlenih delavcev in uslužbencev;

— v delavski svet železniškega prevoznega podjetja 30 do 150 članov, sorazmerno številu delavcev in uslužbencev, zaposlenih na postajah, v kurilnicah, sekcijah in v upravi podjetja;

— v upravni odbor direkcije JŽ 20 do 30 članov;

— v upravni odbor Generalne direkcije JŽ 30 do 40 članov.

127. člen

Z izvolitvijo novih organov jugoslovanskih železnic prenehajo funkcije sedanjih posvetovalnih delavskih svetov.

128. člen

Zvezni izvršni svet izda odločbo o ustanovitvi podjetij, direkcij JŽ in Generalne direkcije JŽ, ki bodo po tej odločbi poslovale do registracije.

129. člen

Navodilo za izvedbo volitev organov jugoslovanskih železnic izda Zvezni izvršni svet.

130. člen

Do izvolitve upravnih odborov direktij JŽ in Generalne direktije JŽ bodo opravljali zadeve iz delovnega področja upravnih odborov direktij JŽ in Generalne direktije JŽ, ki so določene s to uredbo, direktorji direktij JŽ oziroma generalni direktor JŽ.

131. člen

Zvezni izvršni svet uredi s svojim odlokom, kako se razdeli in uporabi dobiček oziroma kako se krijejo izgube železniških prevoznih podjetij oziroma skupnosti jugoslovanskih železnic v letu 1954.

132. člen

Ta uredba velja od dneva objave v »Uradnem listu FLRJ«.

Zvezni izvršni svet

R. p. št. 303.

Beograd, 23. decembra 1953.

Predsednik republike:

JOSIP BROZ TITO, s. r.

01139